

A Magyar Építőanyag és Építési Termék Szövetség álláspontja „A magyar építészetről szóló törvény koncepciója” című tervezetre vonatkozóan

A Magyar Építőanyag és Építési Termék Szövetség a Magyar Téglá és Tetőcserép Szövetség, a Magyar Építőkémia és Vakolat Szövetség, a Magyar EPS Hőszigetelőanyag Gyártók Egyesülete, a Magyar Épületgépészek Szövetség és a Minőségi Magyar Ablakgyártók Egyesülete tagságán, továbbá saját pártoló tagjain keresztül a magyarországi építőanyag gyártók jelentős részét összefogja. A MÉASZ és szakszövetségein keresztül mintegy **50 ezer** munkatárs járult hozzá az elmúlt évtized építésgazdasági felemelkedéséhez, az ágazat nemzetgazdasági súlyának megtöbbszörözéséhez.

Célunk támogatni a nemzeti vagyont további tartós, minőségi gyarapodását. A MÉASZ tagsága nagyra értékeli a minőségi magyar építészet és településképi fejlesztés irányába tett lépéseket és vonatkozó koncepcionális célkitűzéseket, amely a koncepció tartalmának túlnyomó részét kiteszi. Mivel a tervezetben az építőanyag gyártásra nézve is jelentős érintettség mutatkozik, az Építési és Közlekedési Minisztérium tárgybéli törvénytervezet koncepciójára az alábbi észrevételeket tesszük.

A tervezet 79 oldalából mindössze mintegy 4 oldalt tesz ki az építőanyag gyártást érintő részek aránya, mélysége és részletezettsége azonban jelentősen elmarad a többi területtől - helyenként erősen vázlatos - annak ellenére, hogy egy stratégiai fontosságú iparág beszállítói értéklánc elemét tervezi szabályozni.

A dokumentumból nem látszik, hogy e koncepcióba a készülő építésgazdasági stratégiát megelőzve milyen előzetes piacfelmérések és vizsgálatok mentén kerültek bele az építőanyag-ellátási piacot jelentősen érintő intézkedési elképzelések.

Fontos megemlítenünk, hogy építőanyag gyártást szabályozó részek **a vázolt formában történő megvalósítása esetén azok több hazai és nemzetközi jogszabályba, egyezménybe ütköznének. Ezért kérjük e szakaszok e formájában történő törlését és e jelentős témakört különválasztva, külön koncepció keretében annak megalkotását a gyártásban érdekelt szakmai képviselők bevonásával. Ebben a MÉASZ tagjai állnak a szaktárca rendelkezésére. Álláspontunkat indokolja az építőanyag gyártás és építőanyag-piac meghatározó jelentősége az építésgazdasági teljesítmény szempontjából, továbbá a gyártói terület összetettsége mind technológiai, mind az ellátási láncot illetően.**

1. Hazai építőanyag gyártó, hazai építési termék

A hazai építőanyag-ipar szempontjából talán a leghangsúlyosabb tényező a tervezetben megjelenő „magyar építési termék” és ezzel együtt a „magyar tulajdonú gyártó” fogalma (7. oldal, értelmező rendelkezések), amely visszaköszönve a „12.10 Építésgazdasági intézkedések” fejezetben, az építőanyag gyártási területen részint tulajdonviszonyok, nem pedig hazai hozzáadott érték alapján tervezi szabályozni a piaci szereplőket. Megjegyezzük, hogy a tervezetben nincs arra vonatkozó utalás, hogy a tulajdonosi viszonyok miatt, illetve hogyan befolyásolják az építésgazdaság fejlődését.

Ezzel összefüggésben **álláspontunk, hogy (i) magyarországi gyártási helyszín, (ii) magyarországi munkaerő és (iii) magyarországi adózás - nem pedig a cégtulajdonlás szerinti megkülönböztetés szükséges, mivel ezek a tényezők alapvetően meghatározzák a nemzetgazdasági hozzáadott értéket. Erre vonatkozóan kérjük és javasoljuk, hogy a törvénytervezet koncepció nyomán a normaszövegben a szaktárca ezt érvényesítse a „hazai építési termék” fogalom használatával.**

Ezzel összefüggésben hangsúlyozzuk álláspontunkat, miszerint **„hazai építőanyag gyártó” az, amely magyarországi gyártási helyszínnel rendelkezik, hazánkban adózik, és magyarországi munkaerőt foglalkoztat.**

Ehhez kapcsolódóan ismét kiemeljük, hogy a hazai építőanyag gyártók – függetlenül a tulajdoni háttértől - jellemzően és elsősorban a belföldi, hazai piacot tekintették és tekintik elsődlegesnek. Ennek során - ahol csak megoldható - hazai nyers- és alapanyagokat használnak fel, hazai munkaerővel. Megjegyezzük továbbá, hogy a hazai igényeket is jelentős arányban kiszolgáló **műszaki fejlesztések, kapacitásbővítések is hazánkban valósulnak és valósultak meg.**

2. Importkitettség csökkentése – a koncepcióból kimaradt kulcs cél

A kormányzati kommunikáció megerősíti, hogy közös cél az importhányad csökkentése. Tagságunk egyetért az importhányad és az importkitettség csökkentésének kormányzati céljával - különösen, hogy korábbi, KSH elemzésen alapuló kormányzati kimutatás szerint az import tartósan fennállva mintegy 48%-ot tett ki 2021-2022-ben, azonban a törvénytervezet koncepció ezzel a területtel nem foglalkozik.

A MÉASZ ezúton kéri és javasolja, hogy **elsősorban az építőanyag import területekre, a hazai gyártóbázis hiányszegmenseire jöjjenek létre hazai gyártókapacitások, ezzel erősödjön az önellátás.** A hazai önellátás erősítésére az épületenergetikai fókusz mentén kiemeljük például az épületgépészeti termékek és komponensek hazai részarányának növelésének célszerűségét – különösen a hőszivattyús berendezések és rendszerelemek, valamint a nyílászáró gyártáshoz szükséges PVC-tömítőelem-gyártás hazai ösztönzését.

3. „12.10 Építésgazdasági intézkedések” – jelentős építésgazdasági kockázatok

Több jogszabállyal is ütköznek e területen megjelenő intézkedési elképzelések, ezért határozottan kérjük e szakasz törlését. Megjegyezzük, hogy több, korábbi hasonló, kormányrendeletben foglalt intézkedésre kötelezettségszegési eljárások vannak folyamatban jelenleg is.

Összességében, a tervezet gyártást és kereskedelmet érintő részei, így elsősorban a 12.10 „Építésgazdasági intézkedések” megvalósítása nemcsak az építőipari teljesítmény csökkenését, az építésgazdaság lassulását okozná, hanem átfogó alkalmazásuk az **értéklánc jelentős sérülésével, a hazai gyártói kapacitások leépülésével, a fejlesztések elmaradásával, illetve más országokban történő megvalósításával járna** - ezzel a minőségi, korszerű termékek hazai forrásból származó szűkösségével is fenyeget.

Továbbá, az intézkedések, így különösen a d) és f) pont **növelné import arányát olyan termékkörben is, amely főként vagy alapvetően hazai előállításból valósul meg.**

Az import keretében – az iparág belföldi versenyképességének csökkenése mentén – **lényegesen alacsonyabb műszaki tartalmú termékek kerülhetnek be, amelyek piaci vizsgálatára évek óta nem áll rendelkezésre elegendő kapacitás.**

12.10 fejezetben szereplő intézkedési irányok **alapvetően szemben állnak a kormányzat által képviselt tőkevonzási tevékenységgel**, amely jelentős bizonytalansághoz vezethet a többi iparágban is. Ezzel párhuzamosan a közvetlen – nagyrészt ipari - tőkebefektetések bevonásán a külügyi és külgazdasági tárca folyamatos jelleggel dolgozik.

Észrevételek és lehetséges hatások részletesebben:

a) Import és export nyomkövetése

A valamennyi építőanyag termékre kiterjedő 30 napos export-import regisztrációs kötelezettség és állami elővásárlási jog gyakorlása a vázolt formában jelentős fennakadásokat, jogvitákat eredményezne az értékláncban és az építésgazdaság teljesítőképességének csökkenését, a projektek jelentős lassulását okozná. **Mivel az EKÁER rendszer jelenleg betölti feladatát, javasoljuk e rendszert megtartani.** A tervezetben szereplő elővásárlási jog gyakorlása esetén a gyártók számára ellehetetlenülés következne be minden külkereskedelmi irányban, amely súlyos gazdasági károkat okozna az építőiparban.

b) Nemzeti Építőanyag-kereskedelmi és Nemzeti Faiskolai Hálózat kialakítása az Állam által megvásárolt építőanyagok értékesítése érdekében az ellátásbiztonság biztosítása céljából

Ugyanazon termékekre vonatkozó, áfamentes termékek elérhetősége a lakossági célú beépítéseknél egyrészt a feketegazdaság erősödését, adóelkerülést vonna maga után, másrészt pedig **kigazdálkodhatatlan árkülönbséget, és verseny egyenlőtlenséget a kereskedelmi piac szereplői között.**

Megjegyezzük, hogy a 2021-től egyes termékekre bevezetett exportregisztráció nyomán tagjaink nem értesültek visszatartott és az állam által felvásárolt termékekről.

„c) Energiahatékonyság ösztönzése”

Az építőanyag-gyártás energiahatékonyságára vonatkozóan a kizárólag magyar tulajdonú építőanyag gyártó számára biztosítandó **egyoldalú támogatás vagy adókedvezmény végrehajtása álláspontunk szerint jogszabályba ütközne. Továbbá hangsúlyozzuk, hogy minden beruházás-ösztönzés legyen független a vállalati tulajdonosi háttértől, visszautalva arra, hogy a hazai építőanyag gyártók elsődlegesen a hazai piac ellátására termelnek.** Az export volumene a hazai ellátási igényekhez képest általában eshetőleges, célja a hazai igények átmeneti csökkenése esetén a termelés, a kapacitás és a munkaerő folyamatos szinten tartása. **Az energiahatékony gyártás célja egyértelműen a gyártási költség csökkentésén keresztül a késztermékek piaci árának vonzóbbá tétele.**

d) A magyar alapanyagok védelme

A koncepció célkitűzéseivel szemben e szakasz **kifejezetten a hazai gyártású építőanyag-ellátás biztonságát veszélyeztetné**, amennyiben tulajdonlás szerinti megkülönböztetés mentén a külföldi tulajdonú vállalatok akár a szabályozás egyenlőtlensége, akár a szabályok alkalmazási diszkrpanciája miatt nem tudnának a hazai piacon egyenlő feltételekkel működni. A hazai piacra, hazai termelést végző gyártók gazdasági, jogi ellehetetlenítését eredményező versenyhátrány az egyes **minőségi termékekhez való hazai ellőállítású hozzáférést akadályozná meg.** A hazai bázisú, több országban is működő vállalatok termelésének szűkítésével vagy esetleges beszüntetésével **gyártói receptúrák és a know-how más országokba kerülne át, így hazánk gyártói helyszínként leválna a műszaki és minőségi élvonalról az építőanyag gyártásban.**

Mindez növekvő importhoz vezetne olyan termékszegmensekben, amelyben jelenleg megvan a hazai gyártókapacitás vagy önellátás valósul meg, így **ellentétes lenne az import csökkentésére vonatkozó kormányzati célokkal** és tagjaink alapvető megközelítésével is. A hazai gyártás egy részének kiesése az exportot is csökkentené, rontva a külkereskedelmi mérleget.

„e) Ellátás-biztosítás”

A belföldi ellátás-biztosítási cél érthető, azonban a tervezet e formában álláspontunk szerint **több jogszabályba is ütközne, ebből eredően kérjük törlését.**

Megjegyezzük, e szakasz nem szabályozza a regulációban használt fogalmakat (importkitettségek jelensége, kritikus infrastruktúrák) amely nehezíti az értelmezést. Az 1 éves időtartamra vonatkozóan: amennyiben egy hatósági jellegű beavatkozás időtartama az eseti anomáliákat, szabálytalanságokat nem képes néhány hét alatt kezelni, akkor a koncepcióban vázolt eszközök nem nyújtanának kellő segítséget egy év alatt sem.

f) „Építésgazdasági intézkedésre okot adó állapot bevezetése”

Kiemeljük, hogy a hazai építőanyag-piacon nincs tudomásunk olyan problémáról vagy anomáliáról, amely az f) pontban szereplő intézkedéseket indokolná. **A Gazdasági Versenyhivatal átfogó ágazati gyorsított vizsgálatokat folytatott le az elmúlt években a hazai építőanyag-piaci szegmensekben, amelynek eredményeként a GVH nem azonosított be versenyhatósági intézkedésre okot adó problémát.**

Hangsúlyozzuk, hogy a tervezetben jelzett árszintek nem tükrözik a nemzetközi piacokról származó (tőzsdei árazású) összetevők ármozgásait, továbbá a versenypiaci energiaárak és az általános költséginflációs hatások érvényesítésének lehetőségét. Az építési termékek árszintje 5%-ot, vagy a KSH által közzétett inflációs ráta másfélszeresét meghaladó emelkedése a jelenlegi inflációs helyzetben tartósan és folyamatosan fennáll.

A tervezet alkalmazása a gyártó vállalkozások üzleti működésének ellehetetlenítését okozhatja: az árszint rögzítése, illetve 90%-os kiegészítő járadék bevezetése gyakorlatilag hatósági jellegű árként a vállalatok versenyképességét és üzleti eredményességét, gazdálkodását veszélyezteti azzal, hogy önköltség alatti gyártásra kényszerülnek, vagy esetleg a rendkívül magas kiegészítő járadék megfizetésére kényszerülnek. Ez kigazdálkodhatatlanul alacsony kínálati árszinteket, vagy piaci árfelhajtó hatást adna, illetve termékelátási problémák léphetnek fel a piacon, a termelési kapacitások csökkentése miatt. Az intézkedés járulékos hatásként jelentős munkaerő- illetve közteher- és adóbevétel kieséshez és elbocsátásokhoz vezethet.

További, kapcsolódó piaci hatásként az árkövető viselkedésű kisebb gyártók is hasonló gazdálkodási helyzetbe kerülnének, majd ennek nyomán csökkenthetik termelésüket – amely hazai bázisú kínálat leszűküléséhez, egyúttal az import jelentős előretöréséhez vezetne.

„4. 13.00 Nyilvántartások, szakrendszerek és elektronikus felületek”

Szövegben tervezett, valamennyi építési termékre tervezett termékadatbázis elképzelés megvalósítása, továbbá a valamennyi építőanyagra és építési termékre, továbbá minden beruházói részpiacra bevezetni tervezett intelligens szállítólevél *feszített, teljes körű, kötelező jellegű* piaci bevezetése az **iparág működésének ellehetetlenülését, jelentős piaci zavarokat és lassulást hozna magával**, illetve – mivel a tervezetben e rendszerek használata bármilyen építési termék forgalomba hozatal feltételeként szerepel – az elvárás teljesíthetlensége miatt fennállna a széles körű szabálytalan működés kockázata is:

Az Intelligens Szállítólevél (ISZ) használata bármilyen építési termék alapvető forgalomba hozatali feltételeként technológiai oldalról jelentene lehetetlenülést az iparág számára. Továbbá, jelentős üzleti és adatbiztonsági problémák merülnének fel a használatával. Felmerül a bizalmas üzleti információkhoz jutás széles körű kockázata.

A TNY, TNYA-ra vonatkozóan felhívjuk a figyelmet, hogy a 305/2011 EU-s CPR rendelet táblázatban hivatkozott 7. cikkelye alapján a „A harmonizált területen meghatározottakon kívül nem állapítható meg semmilyen más tájékoztatási, nyilvántartási vagy egyéb követelmény”. Továbbá, a CPR rendelet jelenleg zajló átalakításával EU-s adatbázis készülne, így redundancia jönne létre.

Álláspontunk, hogy bármilyen elektronikus nyilvántartásra vonatkozó intézkedés hazai és nemzetközi jogszabályba ne ütközzön, továbbá az értéklánc valamennyi szereplőjének érdekét szolgálja. Megvalósítás esetén a tervezetnek figyelembe szükséges vennie a fizikai termékek jellegzetességeit, a termékek eleve milliós számosságát, az elvárható költség-előny tényezőket,

továbbá a piaci szereplők részéről joggal felmerülő üzleti-adatbiztonsági szempontok mellett a tény, hogy a gyártók már jelenleg is számos adminisztrációs feladattal terheltek (TNY kiállítások, karbantartások, DoP kiállítása, ekáer, stb.)

5. „Építési termékekkel szembeni alapkövetelmények:” redundáns kiegészítő szabályozás

Az építési termékekkel szembeni alapkövetelményeket a CPR rendelet tartalmazza, ennek egyik része épp zajló módosítása során cél a környezeti / fenntarthatósági szempontok beemelése, ezért e területen nem szükséges, sőt, piaci zavarokat okoz egy párhuzamos szabályozás.

Megjegyezzük, hogy a hazai építőanyag és építési termék gyártók potenciált, lehetőséget látnak a körforgásos gazdaságra átváltó építőipar fejlesztésében és készek szorosan együttműködni a szaktárcával a megoldások létrehozásában.

6. Ellátásbiztonság: a kínálati és keresleti oldal kiegyensúlyozása szükséges

Az ellátásbiztonsági szempontokat figyelembe véve, a koncepció egyelőre nem tartalmazza a kínálati és keresleti oldal kiegyensúlyozásának célját, eszközeit. **Kiemeljük, hogy az elmúlt évek tapasztalatai alapján a kiugró, speciális anyagigényű állami nagyberuházások hozzávetőleges összehangolására szükség van.** Erre vonatkozóan egy **állandó gyártói fórum létrehozását javasoljuk a szaktárca vezetésével.** Egy adott időszakra eső beruházástömeg hozzávetőleges igényeinek előzetes kommunikációjával a gyártók kapacitás oldalról felkészülhetnek, így elejét lehet venni olyan piaci hullámvadásoknak és keresleti kiugrásoknak, amelyek a nagyobb közberuházási és ipari projektek mentén egymást erősítő lassulást és kínálatszűkítést okoznak. Az előzetes tájékoztatás hozzájárul a **piaci árhullámvadások simításához, hozzájárulva a tervezhetőbb, kedvezőbb költség szintű projektekhez.**

Fentiekkel összefüggésben határozottan kérjük valamennyi, az építőanyag gyártást érintő koncepció részek jelen tervezetből törlését, és a témakör összetettsége miatt átfogó, hazai építőanyag gyártást szabályozó tervezet a hazai építőanyag gyártók bevonásával történő előkészítését. A MÉASZ tagsága változatlanul felajánlja szakmai támogatását a szabályozás-tervezet további alakításában.

Budapest, 2023. március 9.

Magyar Építőanyag és Építési Termék Szövetség

MELLÉKLET – kibővített álláspont – színessel jelezve a 2023.02.24-i változathoz képest új részek.
Az alábbi szakaszok törlését kérjük. Főbb észrevételeinket az alábbiakban foglaljuk össze:

2. Értelmező rendelkezések <i>Helyettesítő építési termék:</i> olyan termék, amely – tulajdonságaira és beépíthetőségére tekintettel – hasonló funkciót tölt be, mint az adott termék, így annak hiánya esetén képes azt helyettesíteni a beépítés során úgy, hogy az építmény tulajdonságai nem módosulnak érdemben. <i>Egyedi termék:</i> nem sorozatban gyártott, meghatározott célra szánt, egyedileg tervezett és legyártott építési termék, amely egyetlen, beazonosítható építménybe kerül beépítésre. <i>Gyártó:</i> az a természetes vagy jogi személy, aki az építési terméket gyártja, vagy aki saját nevében vagy védjegye alatt egy ilyen terméket tervezet vagy gyártat és értékesít. <i>Importőr:</i> az európai unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki harmadik országból származó építési terméket hoz forgalomba az uniós piacon. <i>Magyar építési termék:</i> olyan építési termék, mely magyar alapanyagból, magyar tulajdonú gyártó részéről, Magyarországon kerül előállításra.	Álláspontunk szerint kérjük ezen értelmezések törlését - és a gyártásra vonatkozó külön koncepció létrehozása esetén az alábbi definíció alkalmazását: Helyettesítő termékre (6. 14. oldal) vonatkozóan az építményszerkezetek megfelelőségét szükséges igazolni, nem az építési termékeknek. Az építési termékeknel a gyártás a minősítés részét képezi. Ezért a rendszerminősítések nem csereszabatosak, mert a gyártásközi ellenőrzés nem valósul meg. Ezért ezen elv figyelmen kívül hagyása negatívan hatna vissza az építési minőségre, de a garancia körülményekre sem. A hazai jogrendben a kivitelező tartozik felelősséggel a teljesítésért. Ha a gyártó és a kivitelező között kereskedő van, kellekszavatossággal kereskedő tartozik a projekt felé. Fontosnak tartjuk a vonatkozó jogi keretek megtartását. Magyar építési termék helyett: a MÉASZ megközelítése: „hazai építési termék”: Magyar (vagy: hazai) termék, amely - a magyarországi gyártási helyszínt - magyarországi munkaerő alkalmazását - és a magyar államháztartásba történő adózást (nem pedig a tulajdonlás szerinti megkülönböztetést) jelenti. Fontosnak tartjuk ezért, hogy a „magyar” vagy „hazai” kifejezés tulajdonra vonatkozó elemeket ne tartalmazzon, hanem kizárólag - a magyarországi működésre és adózásra, - a hazai gyártási helyszínre és - a hazai munkaerőre vonatkozzon. Fenti definíció szerint érjük és javasoljuk, hogy a szövegben „magyar tulajdonú gyártó” helyett „hazai gyártó”, továbbá „hazai építési termék” jelenjen meg – a magyarországi hozzáadott értéknek megfelelően.

12.1 Építménybe az alapkövetelményeknek megfelelő építési terméket építhető be. Az építési termékkel szembeni alapkövetelmények: - elvárt műszaki teljesítmény, teljesítményállandóság, - életciklusa során a természeti erőforrások használata fenntartható legyen, - újrahasznosítható vagy újra-felhasználható, - beépítés feltételei (gyártói teljesítménynyilatkozat vagy egyedi műszaki értékelés a beépítésre kerülő termékek vonatkozásában, és hogy szerepeljen a miniszter által létrehozott nyilvántartásban), - címke pld: hazai, magyar, termékjelölés, címke újrahasznosítás.	Levelünkkel összefüggésben kérjük törlését és szükség esetén külön történő szabályozását a gyártói iparág bevonásával. E területet alapvetően a mindenkor CPR rendelet szabályozza és annak aktuális módosítása fokozottan szabályozva a környezeti fenntarthatósági feltételeket, és emiatt eleve beépül majd a hazai jogrendbe: CPR rendelet, 7. cikkely, Harmonizált terület és nemzeti intézkedések: „a harmonizált területen meghatározottakon kívül nem állapítható meg semmilyen más tájékoztató, nyilvántartási vagy egyéb követelmény”. Továbbá megjegyezzük, hogy - a természeti erőforrások fenntarthatósága felismert és fontos cél az iparágban, a törekvések átfogó nemzetközi és hazai szabályozás hiányában egyelőre gyártói önkéntességi kezdeményezéseken alapulnak, így az igazolás törvényi előírása nem értelmezhető. - Az „újrahasznosítható vagy újrafelhasználható” az építőanyagok, építési termékek bizonyos hányadánál lenne műszakilag alkalmazható, így ez nem reális alapkövetelmény meghatározás. Az újra-felhasználhatóság pozitív ösztönzéséhez minden területre a támogató háttérpar létrehozása elengedhetetlen. A hazai építőanyag és építési termék gyártók potenciált, lehetőséget látnak a körforgásos gazdaságra átálló építőipar fejlesztésében és késznek szorosan együttműködni a szaktárcával a megoldások létrehozásában. Ez a terület régóta elhúzódó szabályozási hézagokat tartalmaz, amelyek miatt a gyártói körforgásos, környezetkímélő technológiák és hasznosítási irányok nem tudnak megvalósulni, noha az építőanyag-gyártói szándék évek óta megvan erre. Legfontosabb, szabályozással kezelni szükséges területek a gyártási hulladékok, gyártási maradékanyagok, gyártási melléktermékek, építési és bontási hulladékok, más ágazatok melléktermékeinek és hulladékainak hasznosítása.

12.10. Építésgazdasági intézkedések <i>a) Import és export nyomonkövetése</i> Az építőanyagok behozatalának és kivitelének teljeskörű nyomonkövetésének megteremtése érdekében a kerettörvényben regisztrációs kötelezettség előírása szükséges az építőanyag behozatal és kivitel vonatkozásában, az export vonatkozásában az állam vételi és elővásárlási jogának meghatározása mellett. Az építési alapanyag és termék behozatala és kivitele esetére regisztrációs kötelezettség előírása 30 nappal a kivitel és behozatalt megelőzően. A kivitelhez és behozatalhoz nem szükséges az Állam tudomásulvétele, de a kivitel vonatkozásában vételi és elővásárlási jog illeti meg a regisztrált alapanyagokra és termékekre. Amennyiben egy adott termékre árszint kerül meghatározásra, úgy a kivitelhez kapcsolódó vételi jog / elővásárlási jog gyakorlása esetén az ellenérték nem lehet magasabb, mint a meghatározott árszint. A bejelentési kötelezettség elmulasztásának szankcionálása a hatóságok erőteljes fellépése mellett. Az intézkedéssel egyszerre kezelhető egy esetleges ellátási hiány, valamint egy teljeskörű építésgazdasági adatbázis alapját képeznek az ilyen formában beérkező adatok.	Kérjük törlését, egyúttal javasoljuk a jelenleg is működő EKÁER rendszer megtartását, amely mindenre kiterjedő információt és adatot szolgáltat a hatóságok számára, amelyből minden szükséges információ kinyerhető az export és import szállítások vonatkozásában. E szakasz intézkedéseinek vázolt megvalósítása álláspontunk szerint jogszabályokba ütközne, jelentős kockázatot és bizonytalanságot teremtenének az iparág valamennyi szereplője számára. Kiemeljük, hogy a gyártáshoz szükséges beépülő alapanyag, segédanyag importból történő beszerzése esetében a gyártói oldalon működő készletgazdálkodás dinamikusan követi a hazai piaci igényeket, így az 1 hónapos kötelező előzetes regisztrációs kötelezettség, így az ennél lényegesen rövidebb kiszolgálási időhöz képest a kivitelezések anyag szükségletének egyfajta adminisztratív „várakozási időköz” beiktatásával lassítaná, a tervezetten felüli piaci igény esetében áruhiányt okozna, csúszást jogvitákat vonva maga után. Továbbá, a 30 napos megelőző export kiviteli regisztráció az adott ország behozatali szabályai, illetve országok közötti kereskedelmi megállapodásoktól eltérő rendszer, figyelembe véve az elvárt vevő kiszolgálási rugalmasságot pedig az export értékesítés ellehetetlenüléséhez vezethet minden piaci szereplő számára. <u>A tervezetben szereplő elővásárlási jog gyakorlása esetén</u> – mivel a hazai építőanyag gyártók jelentős részben a kivitelezések helyszínére szállítják ki - a gyártók számára ellehetetlenülés következne be minden külkereskedelmi irányban (akár már a gyártási segédanyagokban is) így a kivitelezők felé elmaradó szállítások komoly károkat okozhatnak az értékláncban.
<i>b) Nemzeti Építőanyag-kereskedelmi és Nemzeti Faiskolai Hálózat kialakítása az Állam által megvásárolt építőanyagok értékesítése érdekében az ellátásbiztonság biztosítása céljából.</i> Az állam által megvásárolt termékek állami tulajdonú, elsősorban a magyarországi építőanyag-ellátás biztosítása érdekében felállított „Nemzeti Építőanyag Kereskedésekben” lennének megvásárolhatók.	A koncepció vázolt formájú megvalósítása helyett lakossági, illetve széles körben a családtámogatási ösztönzők energiahatékonysági fókuszú bővítése javasolt. A tervezet e része álláspontunk szerint jogszabályba ütközne, ezért kérjük törölni: Az ÁFA-mentes értékesítés miatt ugyanarra a termékre kétféle árszint alakulna ki a kiskereskedelmi piacon, amely a gyártóknak és a kereskedőknek nem kigazdálkodható, jelentős veszteségeket okozna. A kétféle áron elérhető ugyanazon termék jelentős piaci verseny egyenlőtlenséget teremtene.

Országos lefedettség szükséges. Magánszemélyek (B verzió: babaváró támogatást és CSOK-ot felvett családok, valamint az épületenergetikai korszerűsítési beruházásokat elvégző magánszemélyek és a hátrányos helyzetűek) ÁFA mentességet kapnának a megvásárolt termékek vonatkozásában.	Az intézkedés továbbá nagy valószínűséggel a feketegazdaság erősödését jelentené a lakossági lakásépítési és felújítási szegmensben.
<i>c) Energiahatékonyság ösztönzése</i> Az építőanyag-gyártás, az építőipar és az épületek energiahatékonyságának növelése érdekében egyrészt a magyar építőanyag gyártók energiahatékonyság-növelésének ösztönzése adókedvezményekkel, másrészt a magánszemélyek önerőből történő épületenergetikai beruházásainak ÁFA-visszatérítéssel való támogatása. A másodlagos tüzelőanyagok felhasználási arányának növelése szintén energiahatékonysági célokat szolgál. Elsősorban törekedni kell a megfelelő, szelektív hulladékgyűjtésre. A szelektíven gyűjtött hulladékot – osztrák példa alapján – ingyenesen kell átadni másodlagos tüzelőanyagot előállító, elsősorban magyar tulajdonosi háttérrel rendelkező vállalkozásoknak.	A MÉASZ rendszeresen támogatja javaslataival a magánszemélyek épületenergetikai beruházásainak ösztönzését, egyúttal lehetőséget lát az áfavisszatérítésen túlmutató eszköz- és finanszírozási rendszer keretében történő megvalósításra is, amelyre örömmel nyújt (a korábbiak mellett) további szempontokat. <u>Az építőanyag-gyártás energiahatékonyságára vonatkozóan a kizárólag magyar tulajdonú építőanyag gyártó számára biztostandó egyoldalú támogatás vagy adókedvezmény végrehajtása álláspontunk szerint jogszabályba ütközne, ezért kérjük törölni.</u> Minden beruházás-ösztönzés legyen független a vállalati tulajdonosi háttértől, mivel az építőanyag gyártó piacon jelenleg a legtöbb hazai szereplő elsődlegesen a hazai piac ellátására termel - míg az export volumene a hazai ellátási igényekhez képest általában eshetőleges, célja a hazai igények átmeneti csökkenése esetén a termelés, a kapacitás és a munkaerő folyamatos szinten tartása. A MÉASZ az elmúlt években, továbbá az ÉKM Építésgazdasági Helyettes Államtitkársága részére nemrégiben javasolta a hazai gyártó vállalatok részére indított támogatási és hitelezési program kialakítását, különösképp, hogy az energiaválság miatt a versenypiaci gáz és a villamosenergia ára 4-8-szorosára, és CO2 kvóta piaci ára két év alatt több, mint 6-szorosára megemelkedett. A számos egyéb költséginflációs hatás mellett 2022 végére több szegmensben a legfőbb kihívás a termékek még elfogadható árszint mellett a költségtömeg melletti legyártása. Ezért az energiahatékony gyártás célja egyértelműen a gyártási költség csökkentésén keresztül a késztermékek piaci árának vonzóbbá tétele.
<i>d) A magyar alapanyagok védelme</i> Az acél- és vashulladék kivételének teljes tilalma, értékesítésük kizárólag olyan vállalkozások részére engedélyezett, amely vállalja az újrafeldolgozását. Az Állam részére szükséges építőanyag meghatározása és kizárólag ezen	A tervezet e szakasza álláspontunk szerint jogszabályba ütközne, ezért kérjük törlését. A hazánkban gyártott építőanyagok sokszor határokon átváltozó, több éves K+F tevékenység eredményeként érhetőek el hazánkban, így járulva hozzá a minőségi köz- és privát beruházások időtállóságához. A jelenlegi építőanyag beszállítói struktúrában a hazai – de külföldi

meghatározott mennyiségen felüli kivitel engedélyezése. A magyar építőanyag-gyártás védelme és fellendítése érdekében az építőanyagokat gyártó gyárok és gyárlelétesítmények elidegenítése esetén az államnak elővásárlási jogot kell biztosítani. Törekedni kell arra, hogy bányászati jog magyar tulajdonú vállalkozások és magyar magánszemélyek részére kerüljön kiadásra. A magyar faiskolai termékek előállítását és alkalmazását ösztönözní kell, össze kell hangolni a tervezői igényekkel, a távlatos önkormányzati fejlesztési szándékokkal.	tulajdonú gyártókon keresztül a hazánkban gyártott, nemritkán több országban működő leányvállalatok együttműködésével kifejlesztett termékek érhetők el, amely a hazai gyártású termékínálatot műszaki- és minőségi szempontból élvonalban tartja. A koncepció egyértelmű célkitűzéseivel szemben e szakasz sajnálatosan kifejezetten a hazai gyártású építőanyag-ellátás biztonságát veszélyeztetné, amennyiben a külföldi tulajdonú vállalatok akár a szabályozás egyenlőtlensége, akár a szabályok alkalmazási diszrepanciája miatt nem tudnának a hazai piacon egyenlő feltételekkel működni. Egy ilyen helyzet a hazai építőipar szereplői (gyártók, kereskedők, beruházók és vásárlók) számára nem az átmenetileg „gazdátlaná” váló, termelésből kieső bányákat, elértéktelenedő gyárat eredményezné, hanem a hazai minőségi építőanyag ellátás visszaszorulását, jelentős és csak a külföldi importkitettséggel mellett is csak részlegesen csökkenthető minőségi építőanyaghiányt. A hazai építőanyag gyártók minőségi termékei a hazai piac számára a nemzetközi know-how-k, szabadalmak, termék receptúrák hazai felhasználási jogai miatt érhetők el bármely más európai, vagy globális piacok felhasználói számára adott színvonallal azonos minőségben. Az ezek alapján a hazai piacra, hazai termelést végző építőanyag gyártók gazdasági, jogi ellehetetlenítését eredményező versenyhátrány a gyakorlatban éppen ezen minőségi termékekhez való hazai ellőállítású hozzáférést akadályozná meg. Az európai, vagy globális fejlesztési költségeket finanszírozó építőanyag gyártók esetleges távozása a hazai piacról tehát alapvetően nem eladó üzemeket, üres gyártósortokat, koncesszió alól felszabaduló bányákat, hanem a jelenlegi mennyiségben és megfizethető áron elérhető minőségi termékek esetében több szegmensben is tartósan üres polcokat eredményezne.
<i>e) Ellátás-biztosítás</i> Alapvetően export tevékenység csak olyan építési termék vonatkoztatásában végezhető, amely esetében nincs importkitettségg. Amennyiben az építésgazdaságért felelős miniszter arról kap értesítést, hogy az egyes építőanyagok kivitele olyan mértékű, hogy az jelentős mértékben akadályozza, vagy ellehetetleníti a kritikus infrastruktúrák létesítését, működését, fenntartását, fejlesztését	A belföldi ellátás-biztosítási cél érhető, azonban a tervezet e formában álláspontunk szerint több jogszabályba is ütközne, ebből eredően kérjük törlését. E szakasz nem szabályozza a regulációban használt fogalmakat (importkitettséggel jelensége, kritikus infrastruktúrák). Alapesetben a versenykörnyezet dinamikusabban szabályozza az ellátásbiztonság kérdését, amelynek átmeneti, súlyos zavarát okozhatják rendkívüli helyzetek, körülmények, amelyeket megfelelő szabályozói

– ezzel veszélyezteti a közellátást, vagy kockázatot jelent az építőipari ellátásbiztonságra –, akkor az építésgazdaságért felelős miniszter az építőanyag kivitelét az ellátásbiztonság garantálásához szükséges, legfeljebb egyéves időtartamra megtiltja. Mindez nem vonatkozik a Magyarország területén kívül megvalósított diplomáciai célú ingatlanokon végzett beruházásokhoz kivitt építőanyagokra, valamint azokra az építőanyagokra, amelyek feldolgozási céllal kerülnek kivitelre és a feldolgozást követően belföldön kerülnek felhasználásra.	beavatkozások bizonyos mértékben és rövid távon kiegyenlíteni képesek. Amennyiben egy, a piaci körülményekben történő hatósági jellegű beavatkozás időtartama az eseti anomáliákat, szabálytalanságokat nem képes néhány hét alatt kezelni, akkor a koncepcióban vázolt eszközök nem nyújtanának kellő segítséget egy év alatt sem.
<i>f) Építésgazdasági intézkedésre okot adó állapot bevezetése</i> Az építésgazdaságért felelős miniszter az építésgazdasági intézkedésre okot állapot esetén beavatkozási jogkörökkel kerül felruházásra (pl. árszint rögzítése, adatszolgáltatásokra kötelezés, utasítás termelés fenntartására illetve növelésére, kiviteli tilalom). Az építésgazdaságért felelős miniszter figyelemmel követi az építési alapanyagok és építési termékek kutatásával, kitermelésével, gyártásával, kereskedelmével és nemzetgazdasági felhasználásával kapcsolatos gazdasági folyamatokat. Az építésgazdaságért felelős miniszter ennek keretében vizsgálja, hogy fennáll-e építésgazdasági intézkedésre okot adó állapot. Ennek feltételei: – egyes nyersanyagok, építési termékek árszintje 5 %-ot, vagy a KSH által közzétett inflációs ráta másfélszeresét meghaladóan nő, – egyes nyersanyagok, építőanyagok vonatkozásában hiány fenyeget, – legalább 20%-os piaci részesedéssel rendelkező gyártó leállítja a termelést, – külföldi gyártó piaci túlsúlya egy adott nyersanyag, építési termék vonatkozásában, – veszélyhelyzet. Legfeljebb 3 hónapos időtartamra rendelhető el, mely a feltételek további fennállása esetén meghosszabbítható.	Álláspontunk, hogy a kötelező adatbekérés magában hordozza az üzleti titkok megsértésének lehetőségét. Kérjük e szakasz törlését. Hangsúlyozzuk, hogy a tervezetben jelzett árszintek nem tükrözik a nemzetközi piacokról származó (tőzsdei árazású) összetevők ármozgásai, továbbá a versenypiaci energiaárak és az általános költséginflációs hatások érvényesítésének lehetőségét. Az építési termékek árszintje 5%-ot, vagy a KSH által közzétett inflációs ráta másfélszeresét meghaladó emelkedése a jelenlegi inflációs helyzetben tartósan és folyamatosan fennáll. A tervezet alkalmazása a gyártó vállalkozások üzleti működésének ellehetetlenítését okozhatja: - Az árszint rögzítése, illetve 90%-os kiegészítő járadék bevezetése gyakorlatilag hatósági jellegű árként a vállalatok versenyképességét és üzleti eredményességét, gazdálkodását veszélyezteti azzal, hogy önköltség alatti gyártásra kényszerülnek, vagy esetleg a rendkívül magas kiegészítő járadék megfizetésére kényszerülnek. - Mindez kigazdálkodhatatlanul alacsony kínálati árszinteket, vagy piaci árfelhajtó hatást gyakorolna, illetve termékellátási problémák léphetnek fel a piacon, a termelési kapacitások csökkentése miatt. Az intézkedés járulékos hatásként jelentős munkaerő- illetve közteher- és adóbevétel kieséshez és elbocsátásokhoz vezethet. - További, kapcsolódó piaci hatásként az árkövető viselkedésű kisebb gyártók is hasonló gazdálkodási helyzetbe kerülhetnek, majd ennek nyomán csökkenthetik termelésüket – amely a

Az építésgazdasági intézkedésre okot adó állapotot idején alkalmazható intézkedések: – Kötelező adatszolgáltatások bekérése az építőipar bármely szereplőjétől a termelési, értékesítési, valamint a termelési kapacitásra vonatkozó adatokra. – Árszintek bevezetése: az árszint fölött értékesítő vállalkozások (a gyártók mellett a kereskedők is) a kiegészítő bányajáradékhoz hasonló módon 90%-os járadékot lennének kötelesek befizetni az állam részére. Termelés növelésére kötelezés: Amennyiben a vállalkozás nem menti ki magát (pl. alapanyag hiánnyal, vagy más, működési körén kívül eső körülménnyel) és nem tesz eleget a kötelezésnek, úgy az állam az előző évi bevétel 10 százalékáig terjedő bírságot szabhat ki.	hazai bázisú kínálat leszűküléséhez, egyúttal az import jelentős előretöréséhez vezetne. A 3 hónapos időtartam nem definiált feltételek melletti akár korlátlan meghosszabbíthatóságával a fenti hatások tartóssá válhatnak. E szakasz a vázolt formában további jogszabályokba ütközne, ezért kérjük törlését.
13. Nyilvántartások, szakrendszerek és elektronikus felületek Intelligens szállítólevél (ISZ) Az építési termékek gyártói, első magyarországi forgalmazói 2023. június 1. napjától kötelesek a termékről olyan szállítólevelet kiállítani, amely elektronikusan kiolvasható, a termék lényeges tulajdonságait tartalmazó QR-kódot tartalmaz. A QR kódnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy külön rendeletben meghatározott intelligens szállítólevél rendszerbe beolvasható legyen. Intelligens szállítólevél hiányában a termék nem hozható forgalomba.	Álláspontunk szerint a tervezet a jelen formában jogszabályba ütközne, ezért kérjük e szakasz törlését. A forgalomba hozatal megtiltása az ISZ nélkül az egész iparágat lehetetlenítené el technológiai oldalról. Továbbá, jelentős üzleti és adatbiztonsági problémák merülnének fel a használatával. Felmerül a bizalmas üzleti információkhoz jutás széles körű kockázata.
Teljesítménynyilatkozatok adatbázisa (TNYA) Az építési termékek gyártói, első magyarországi forgalmazói 2024. január 1. napjától kötelesek az adott építési termékhez tartozó teljesítménynyilatkozatot külön rendeletben szabályozott adatbázisba feltölteni. Adatbázisba történő feltöltés hiányában a termék nem hozható forgalomba. Termékadatbázis (TA) Az építési termékek gyártói, első magyarországi forgalmazói 2024. január 1. napjától kötelesek a	Kérjük e szakasz törlését. Egyúttal nem látható az elgondolás pontos célja. Álláspontunk szerint a tervezet e szakasza jelen formájában jogszabályba ütközne. A termékek teljeskörűségére történő utalás miatt a tervezet nem látszik teljesíthetőnek hosszabb határidővel sem, tekintettel az akár több milliónyi tételszámra, típusra. Felhívjuk a figyelmet, hogy - Az adatbázis a folyamatban lévő CPR jogalkotás miatt duplikációhoz vezetne. Továbbá: CPR rendelet, 7. cikkely, Harmonizált terület és nemzeti intézkedések: „a harmonizált területen meghatározottakon kívül nem állapítható meg

forgalomba hozatal megelőzően az építési termék azonosítóit és annak lényeges tulajdonságait kötelesek külön rendeletben szabályozott adatbázisba feltölteni

Építőipari nyomonkövetési rendszer (ÉNYR):

Az építőipar vonatkozásában is szükség van a digitalizálás erősítésére, fejlődésére. Az ÉNYR rendszernek az alapja az okos szállítólevél, a TNYA és a TA adatbázis, amely rendszerrel az építőipari termék teljes életútja végig követhető.

semmilyen más tájékoztatási, nyilvántartási vagy egyéb követelmény”

- PDF vagy egyéb állományok kezelése nemcsak duplikációt jelentene, hanem idejétmúlt is - e helyett linkgyűjtemény szolgálhatná a célt - azonban koncepcionálisan, a termékek beépítésének elvárt minőségét ez a nyomonkövetés nem szolgálja ki.
- Korlátlanul nyilvános TNY-hozzáférés jelentős minőség- és piacromboló hatás kockázatát hordozza, a silány minőségű importhoz párosított, lemásolt és „klónozott” TNY-ek által.
- a TNY fizikailag nem választható le a termékről későbbi „összeparosítás” céljával, mivel már látszólag azonos, de eltérő termék charge esetén is más TNY adattartalom lehet érvényes rá, így azt egy távoli, kész TNY adatbázis fájljal "összeparosítani" a fizikai, építési helyszínen beléptetésre kerülő termékkel ahhoz vezet, hogy a kivitelezésnél közel sem feltétlenül a hozzátartozó TNY kerül rá, hanem csak egy hasonló, amely azonban a teljes értéklánc jogi keretrendszer érinti a jólteljesítésen és garancianyújtás feltételein keresztül is.

[Kérjük az iparág véleményének és a vonatkozó jogszabályi környezet figyelembevételét az elgondolás alakításában.](#)